

PROGRAM WYCHOWAWCZY

**GIMNAZJUM ZGROMADZENIA
CÓREK BOŻEJ MIŁOŚCI
IM. FRANCISZKI LECHNER
W BIELSKU – BIAŁEJ**

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp	3
II.	Podstawa prawna	4
III.	Założenia wstępne	5
IV.	Koncepcja szkoły	6
V.	Zadania wychowawcze szkoły	7
VI.	Formy realizacji zadań wychowawczych	10
VII.	Metody pracy wychowawczej	12
VIII.	Ustalenia końcowe	13

I. WSTĘP

Wychowanie jest długotrwałym procesem zmierzającym do usamodzielnienia młodego człowieka i przygotowania go do dorosłego życia. „Wychowywać osobę oznacza uczyć ją, jak posługiwać się dobrze wolą i być odpowiedzialnym za swoje czyny.” Jest ono społecznym i moralnym obowiązkiem przede wszystkim rodziców. Szkoła pełni rolę doradczą, wspierającą i korygującą.

Celem wychowawczym szkoły katolickiej jest nauczyć młodego człowieka myśleć, decydować i działać według dobrze ukształtowanego sumienia, używając wszystkich otrzymanych od Boga talentów.

W personalistycznym nurcie wychowania akcentuje się wszechstronny i harmonijny rozwój człowieka, dokonujący się na drodze dialogu. Wpisując się w ten nurt Jan Paweł II zdefiniował wychowanie jako „całokształt sposobów i procesów pomagających istocie ludzkiej, zwłaszcza przez interakcje urzeczywistnić swoje człowieczeństwo”. Tak rozumiane wychowanie zakłada integralną formację człowieka. Obejmuje wymiar fizyczny, moralny, intelektualny, społeczny i religijny.

Wychowanie osoby jest procesem wprowadzania wychowanka w świat wartości. Personalistyczny styl wychowania odwołuje się do: godności i wolności każdego człowieka, zrozumienia, akceptacji, odpowiedzialności, otwartości i empatii, gotowości pomocy, wzajemnego zaufania, dobrego przykładu oraz do Boga jako źródła i sensu istnienia.

W wychowaniu nie może zabraknąć autorytetu. Jest on owocem doświadczenia i kompetencji, lecz przede wszystkim zdobywa się go dzięki wiarygodnemu świadectwu własnego życia zgodnego z nauką Jezusa Chrystusa. Ważnym aspektem wychowania jest znalezienie właściwej równowagi między wolnością i dyscypliną. Bez zasad postępowania obowiązujących na co dzień, nie ukształtuje się charakter młodego człowieka i nie będzie przygotowany do stawienia czoła próbom i wyzwaniom dorosłego życia. Więż wychowawcza to przede wszystkim spotkanie dwóch wolności, a dobrze wychować znaczy nauczyć właściwego korzystania z wolności. Zadaniem wychowawcy jest pomóc swoim wychowankom w rozróżnieniu dobra i zła oraz przewycięzeniu różnych form egoizmu, by stali się zdolni do prawdziwej miłości i odpowiedzialności. Ten proces dokonuje się poprzez kształtowanie odpowiednich nawyków i postaw, rozwijanie kultury osobistej, uczenie się odpowiedzialności za podjęte zobowiązania.

Przesłanie patronki szkoły Franciszki Lechner „Czynić dobro, nieść radość, uszczęśliwiać, prowadzić do nieba” stanowi inspirację do realizacji najważniejszych zadań wychowawczych.

II. PODSTAWA PRAWNA

Program opracowano na podstawie:

1. Konstytucji RP (art. 48 ust.1, art. 53 ust.3, art.70 ust.4, art. 72 ust.1.)
2. Ustawy o Systemie Oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami)
3. Rozporządzenia MENiS w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. z 2003 r. nr 26, poz. 226 - ze zm.)
4. Rozporządzenia MENiS w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. nr 6 poz. 69 - ze zm.)
5. Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka
6. Konwencji Praw Dziecka
7. Statutu Gimnazjum im. Franciszki Lechner w Bielsku - Białej
8. Programu polityki prorodzinnej państwa
9. Rozporządzenia MEN w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla gimnazjów (Dz. U. z 2009 r. nr 4, poz. 17).

III. ZAŁOŻENIA WSTĘPNE

1. Zadania wychowawcze realizują wszyscy nauczyciele i pracownicy Gimnazjum ZCBM przy aktywnym współudziale rodziców.
2. Nauczyciele wspierają oddziaływania środowiska rodzinnego.
3. W szkole wszyscy wzajemnie respektują określone prawa i obowiązki.
4. Wychowanie, nauczanie oraz kształcenie umiejętności uczniów stanowią integralną całość i są pierwszoplanowym zadaniem Gimnazjum.
5. Uczniowie i ich potrzeby rozwojowe są głównym przedmiotem zabiegów dydaktyczno-wychowawczych szkoły.
6. Szkoła stwarza odpowiednie warunki do realizacji zaplanowanych zadań wychowawczych.
7. Za realizację zadań Programu Wychowawczego odpowiedzialny jest Zespół Wychowawczy, w skład którego wchodzi: dyrekcja, pedagog, wychowawcy klas.
8. W zebraniach Zespołu Wychowawczego mogą uczestniczyć przedstawiciele Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego.
9. Koordynatorem działań Zespołu Wychowawczego jest pedagog szkolny lub nauczyciel -wychowawca wyznaczony przez dyrektora szkoły.
10. Za realizację zadań wychowawczych w szkole odpowiedzialny jest Dyrektor Gimnazjum.
11. Program podlega ewaluacji i w zależności od potrzeb może być modyfikowany.

IV. KONCEPCJA SZKOŁY

1. Podstawę działalności szkoły stanowią zasady i wartości chrześcijańskie głoszone przez Kościół Katolicki.
2. Szkoła podejmuje działania nadające jej cechy indywidualne, co jest powodem do dumy dla uczniów, nauczycieli i rodziców, ale i twórczym wyzwaniem dla całej społeczności szkolnej.
3. Gimnazjum to szkoła, której zadaniem jest praca z uczniami ambitnymi, podejmującymi duży wysiłek, by sprostać nowym wyzwaniom i zainteresowanym intelektualnym i duchowym rozwojem.
4. Szkoła pomaga kształtować cechy osobowości uczniów w oparciu o nauki i przesłanie Patronki – Franciszki Lechner: odwagę, pracowitość, kreatywność, sumienność, pracę na rzecz innych, porządek.
5. Poprzez stawianie mądrych wymagań szkoła pomaga wyrównywać szanse edukacyjne wszystkich, a jednocześnie uwzględnia potrzeby, pasje i talenty uczniów szczególnie uzdolnionych.
6. Szkoła solidnie przygotowuje do udziału w konkursach przedmiotowych, olimpiadach i zawodach sportowych. Sukcesy uczniów i nauczycieli są doceniane, eksponowane i sprzyjają budowaniu poczucia własnej wartości.
7. Proponuje zróżnicowane zajęcia pozalekcyjne, uczy dialogu, szacunku i zrozumienia innych. Dbą o edukację kulturalną i zdrowotną oraz kulturę fizyczną młodzieży.
8. Proces wychowawczy w szkole opiera się na osobowej relacji nauczyciela i ucznia oraz na świadectwie życia chrześcijańskiego dawanym przez nauczycieli i pracowników szkoły, m. in. poprzez udział we Mszy św. szkolnej i Mszy św. dla rodziców i nauczycieli.
9. Ustalony jednolity strój codzienny dla uczniów ma wymiar wychowawczy i jest chrześcijańską odpowiedzią na wszechobecną ideologię materialistyczną. Jednolity strój pomaga w zachowaniu dyscypliny, porządku i skromności; a także pomaga oceniać człowieka przez to kim jest, a nie przez to co posiada, tworzy wspólnotę, uczy postawy wynikającej z sentencji: „trzeba bardziej BYĆ niż MIEĆ”.
10. Uczniowie wysoko oceniają atmosferę szkoły i troskę o relacje z rówieśnikami i dorosłymi.

11. Zasady i procedury obowiązujące w szkole powinny być znane całej społeczności szkolnej
i przestrzegane przez uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły.
12. Szkoła troszczy się o dobrą i przyjazną atmosferę pracy.
13. Dyscyplina pracy nauczycieli i pracowników szkoły sprzyja utrzymaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa uczniów.
14. Szkoła współpracuje z rodzicami uczniów i wspiera ich w pracy wychowawczej.
15. Cieszy się wysokimi efektami nauczania, osiąga najwyższe wyniki na egzaminie gimnazjalnym.

V. ZADANIA WYCHOWAWCZE SZKOŁY

Głównym celem wychowawczym jest harmonijny i integralny rozwój młodego człowieka. Zadania wychowawcze obejmują poszczególne wymiary rozwoju.

INTEGRALNY ROZWÓJ UCZNIĄ	ZADANIA WYCHOWAWCZE SZKOŁY
WYMIAR FIZYCZNY	Prowadzenie edukacji prozdrowotnej Promowanie zdrowego trybu życia Kształcenie odpowiednich nawyków żywieniowych i dbałości o higienę osobistą Uczenie aktywnego spędzania wolnego czasu i kreatywnych sposobów regenerowania sił
WYMIAR INTELEKTUALNY	Rozwijanie samodzielności myślenia Wzmacnianie dociekliwości poznawczej Kształtowanie wrażliwości estetycznej Umożliwienie uczniom rozwijanie pasji, talentów, zainteresowań Przygotowanie uczniów do posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno – komunikacyjnymi

	Pomoc w rozeznawaniu predyspozycji zawodowych i urealnianiu planów dalszej edukacji
WYMIAR EMOCJONALNY	Rozwijanie dojrzałości emocjonalnej Rozwijanie uczuciowości wyższej Przygotowanie uczniów do właściwego rozpoznawania i kontrolowania własnych emocji Rozwijanie umiejętności rozpoznawania stanów emocjonalnych drugiego człowieka Pozytywne motywowanie do wysiłku i rozwijanie umiejętności automotywacji Uczenie radzenia sobie z trudnymi emocjami Zapoznavanie uczniów ze sposobami przepracowywania stresu
WYMIAR SPOŁECZNY	Zapewnienie bezpieczeństwa Kształtowanie prawidłowych postaw i dobrych relacji międzyosobowych Kształtowanie w uczniach postawy prorodzinnej Kształcenie umiejętności komunikacji interpersonalnej Rozwijanie umiejętności współpracy Kształtowanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywanie konfliktów Uczenie asertywnych zachowań wobec zagrożeń Zapobieganie przejawom dyskryminacji społecznej Przygotowywanie do odpowiedzialnego podjęcia ról społecznych Zapoznanie z prawami człowieka i konwencją praw dziecka Dbalność o kulturę osobistą i kulturę słowa Budowanie pozytywnego wizerunku szkoły Uczenie poszanowania mienia prywatnego i szkolnego

	Rozwijanie dojrzałej postawy patriotycznej Wychowanie w poszanowaniu tradycji i dziedzictwa kulturowego Rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej i państwowej Przygotowanie uczniów do czynnego udziału w życiu kulturalnym Kształtowanie nawyków dbałości o otoczenie i odpowiedzialności za środowisko naturalne
WYMIAR DUCHOWY I MORALNY	Rozwijanie wrażliwości moralnej i kształtowanie sumienia Wychowanie w poszanowaniu wartości chrześcijańskich Kształtowanie dojrzałej postawy chrześcijańskiej Ukazywanie wartości i sensu samowychowania Uczenie dokonywania hierarchizacji wartości i wyłaniania priorytetów Rozwijanie umiejętności korygowania własnego postępowania i ponoszenia konsekwencji swoich wyborów Rozwijanie odpowiedzialności za podjęte zobowiązania

VI. FORMY REALIZACJI ZADAŃ WYCHOWAWCZYCH

PRZESTRZEGANIE PRAWA WEWNĄTRZSZKOLNEGO	Przestrzeganie praw i obowiązków ujętych w: Statucie szkoły Regulaminie Programie profilaktycznym WSO dotyczącym kryteriów wystawiania oceny z zachowania Regulaminie Samorządu Uczniowskiego Regulaminie Szatni Regulaminie Biblioteki
WSPÓŁPRACA WYCHOWAWCZA Z RODZICAMI	Zebrania rodzicielskie Konsultacje Czynny udział rodziców w życiu szkoły Konsultacje z pedagogiem szkolnym Pedagogizacja rodziców
WSPÓŁPRACA ORGANÓW SZKOLNYCH	Współpraca dyrekcji szkoły, nauczycieli, pedagoga szkolnego, Rady Rodziców Zespołu Wychowawczego Zespołów Przedmiotowych Zespołów ds. udzielania Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Zespołu ds. Promocji Szkoły Samorządu Uczniowskiego pracowników szkoły
WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI WYCHOWAWCZYMI I SAMORZĄDEM TERYTORIALNYM	Współpraca z: Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną Diecezjalnym Ośrodkiem Wspierania Rodziny Sekcją Prewencji Miejskiej Komendy Policji Sądem Rodzinnym i Sądem dla Nieletnich Wydziałem Katechetycznym Domem Pomocy Społecznej ze szkołami katolickimi w diecezji

KULTYWOWANIE TRADYCJI SZKOLNEJ I LOKALNEJ	Obchodzenia uroczystości szkolnych („Święto Szkoły”) Spotkania integracyjne z Rodzicami uczniów Organizacja spotkań z „ciekawymi ludźmi” z dziedziny sztuki i kultury - „przewodnikami wiary” Festyn Dzień Otwarty Szkoły Badanie losów absolwentów i organizacja ich zjazdów Prowadzenie szkolnej strony internetowej Redagowanie gazetki szkolnej Udział w „Rajdzie Bartek” Udział w Beskidzkim Rajdzie Rowerowym Zachęcanie do pracy na rzecz innych (działalność charytatywna)
FORMACJA DUCHOWA	Msze Św. rozpoczynające i kończące rok szkolny Cotygodniowe Msze Święte szkolne Rekolekcje szkolne Forum Szkół Katolickich Dni skupienia dla dziewcząt w Krakowie
BEZPOŚREDNIE DZIAŁANIA WYCHOWAWCZO – DYDAKTYCZNE	Przeprowadzanie testów diagnostycznych i analizowanie ich wyników Wdrażanie innowacji dydaktycznych i wychowawczych
KREATYWNE ZAGOSPODAROWANIE WOLNEGO CZASU	Koła zainteresowań Konsultacje przedmiotowe Zajęcia pozalekcyjne Zawody sportowe Imprezy szkolne Wyjścia i wyjazdy do kina, teatru, galerii, muzeów itp. Wycieczki klasowe Wyjazdy zagraniczne Obozy wakacyjne Działalność społeczna i charytatywna Realizacja różnorodnych projektów

VII. METODY PRACY WYCHOWAWCZEJ

Katalog zachowań promowanych i zachowań nieakceptowanych przez społeczność szkolną:

ZACHOWANIA PROMOWANE	ZACHOWANIA NIEAKCEPTOWANE
1. Przykładne przestrzeganie zasad wynikających z koncepcji szkoły 2. Aktywny udział w zajęciach szkolnych i pozaszkolnych 3. Pracowitość i rzetelność wobec obowiązków szkolnych 4. Odpowiedzialne pełnienie funkcji w samorządzie klasowym, szkolnym i innych organizacjach 5. Rzetelne wywiązywanie się z podjętych zobowiązań wobec społeczności szkolnej 6. Kultywowanie tradycji szkolnej, regionalnej i narodowej 7. Rozwijanie własnego potencjału poprzez uczestnictwo w konkursach, turniejach, olimpiadach 8. Wyrwałość w rozwijaniu swoich zainteresowań, zdolności i talentów 9. Udzielenia pomocy koleżeńskiej 10. Zaangażowanie w działalność prospołeczną np. wolontariat, akcje charytatywne 11. Prezentowanie zdrowego stylu życia 12. Dojrzała postawa wobec problemów życiowych 13. Odpowiedzialność w korzystaniu ze swoich praw, bez naruszania praw innych osób	1. Nieprzestrzeganie podjętych zobowiązań wynikających z charakteru szkoły 2. Prezentowanie niskiego poziomu kultury słowa i kultury osobistej 3. Nierespektowanie obowiązującego stroju szkolnego 4. Nieuzasadnione opuszczanie zajęć szkolnych 5. Lekceważący stosunek do obowiązku nadrobienia zaległości szkolnych 6. Lekceważenie tradycji szkolnej, regionalnej i narodowej 7. Destruktywne rozwiązywanie konfliktów (stosowanie agresji) 8. Wszelkie formy mobbingu 9. Demoralizujący wpływ na innych 10. Palenie tytoniu, picie alkoholu, posiadanie lub bycie pod wpływem środków psychoaktywnych 11. Manifestowanie przynależności do subkultur 12. Niszczenie mienia prywatnego bądź szkolnego 13. Niestosowanie się do poleceń Dyrekcji, nauczycieli i pracowników szkoły 14. Łamanie przepisów prawa wewnątrzszkolnego 15. Łamanie prawa obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej

Fundamentalną metodą wychowawczej pracy szkoły jest pozytywne motywowanie uczniów do systematycznej pracy nad rozwojem własnej osobowości.

SYSTEM DOCENIANIA I MOTYWOWANIA	SYSTEM WYCIĄGANIA KONSEKWENCJI
1. Pozytywna uwaga w zeszycie spostrzeżeń 2. Ustna lub pisemna pochwała wychowawcy 3. Ustna pochwała dyrektora szkoły 4. Pisemna pochwała dyrektora szkoły z powiadomieniem rodziców (opiekunów prawnych) 5. Dyplom uznania za wybitne osiągnięcia 6. Udostępnianie na stronie szkoły lub na gazetkach list finalistów i laureatów konkursów 7. Wpis do kroniki klasowej 8. Wpis do kroniki szkolnej 9. Ekspozycja dyplomów i pucharów 10. Umieszczenie fotografii ucznia na tablo z osiągnięciami 11. Występy artystyczne – prezentacje różnorodnych talentów uczniów 12. Informowanie o osiągnięciach podczas apeli i zebrań z rodzicami 13. Komunikaty na stronie internetowej 14. Nagroda rzeczowa	1. Negatywna uwaga w zeszycie spostrzeżeń 2. Ustne lub pisemne upomnienie wychowawcy 3. Pisemna nagana wychowawcy z powiadomieniem rodziców (opiekunów prawnych) 4. Obniżenie oceny z zachowania. 5. Ustne lub pisemne upomnienie dyrektora szkoły 6. Pisemna nagana dyrektora szkoły z powiadomieniem rodziców (opiekunów prawnych) 7. Zawieszenie prawa do udziału w zajęciach pozaszkolnych, wycieczkach i imprezach szkolnych 8. Praca społeczna na rzecz szkoły 9. Przeniesienie do innego równorzędnego oddziału 10. Przeniesienie do innej szkoły

VIII. USTALENIA KOŃCOWE

Zmiany w Programie Wychowawczym mogą być dokonywane uchwałą Rady Pedagogicznej na wniosek:

- Dyrektora Gimnazjum,
- Zespołu Wychowawczego,
- Rady Rodziców,
- Samorządu Uczniowskiego.